

ADR 2011

Přeprava nebezpečných věcí po silnici

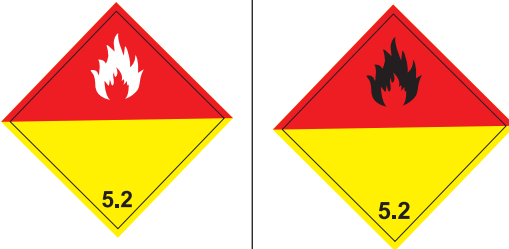
**Příručka pro školení řidičů a osob podílejících se na přepravě
dle Dohody ADR**

KONZULT

Obsah

1	Všeobecné předpisy a předpisy související s přepravou nebezpečných věcí.....	6
2	Struktura příloh A a B Dohody ADR a způsob vyhledávání informací	6
3	Klasifikace nebezpečných věcí.....	12
4	Způsob přepravy nebezpečných věcí.....	34
5	Označování kusů, vozidel a kontejnerů výstražnými tabulkami a bezpečnostními značkami.....	41
6	Průvodní doklady.....	58
7	Povinná výbava dopravních jednotek, které přepravují nebezpečné věci.....	74
8	Ustanovení o nakládce, vykládce a manipulaci.....	77
9	Další požadavky na osádku vozidla	82
10	ODCHYLKY - Přepravy, na které se Dohoda ADR částečně či úplně nevztahuje.....	87
11	Bezpečnostní předpisy pro přepravu vysoce rizikových nebezpečných věcí.....	95
12	Průjezdy tunely	98
13	Zákazové dopravní značky B18 a B19	102
14	Rozpis požadavků ADR dle způsobu přepravy	103
15	Ustanovení o přepravě v cisternách.....	107
16	Tématické okruhy pro jednotlivé třídy přepravované v cisternách	118
17	Přeprava výbušných látek a předmětů.....	126
18	První pomoc.....	133
19	Kontroly státního odborného dozoru.....	144

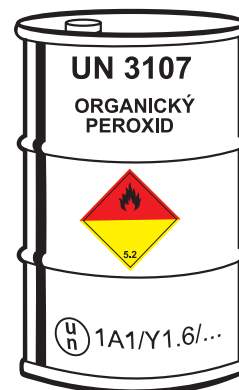
5.2	Organické peroxidy
<p><u>Hlavní nebezpečí:</u> Nebezpečí exotermického rozkladu při zvýšených teplotách či styku s ostatními látkami jako jsou kyseliny, sloučeniny těžkých kovů nebo aminy. Nebezpečí rozkladu hrozí i třením nebo otřesy.</p> <p><u>Vedlejší nebezpečí:</u> výbušnost, rozkladný účinek, toxicita</p>	

Poznámka: Látky a předměty třídy 5.2 nemají přiřazenu obalovou skupinu. Pro některé organické peroxidy je vyžadována přeprava za tzv. řízené teploty.

Řízená teplota = bezpečná teplota, při které lze organický peroxid přepravovat (při této teplotě je zaručeno, že k rozkladu nedojde)

Kritická teplota = teplota, při jejímž překročení již může dojít u látky k samovolnému rozkladu. Pokud je dosaženo během přepravy teploty kritické, musí řidič postupovat dle pokynů odesílatele.

Obě teploty musí odesílatel uvést v přepravním dokladu. Pozn.: Nejedná se o přepravu zahřátých látek, ty jsou klasifikovány ve třídě 9.

Příklad.: UN 3107 Peroxid organický typ E, kapalný

6.1	Toxické látky
<p><u>Hlavní nebezpečí:</u> toxicita nebo schopnost poškození zdraví</p> <p><u>Vedlejší nebezpečí:</u> hořlavost, žíravost, schopnost ohrozit vodní zdroje a kanalizační systém</p>	

K otravě může dojít: při požití, při styku s pokožkou, při vdechnutí

Příklady: kyanid, organické sloučeniny fosforu, fenol v tekutém stavu, pesticidy, sloučeniny rtuti

UN 1935
Kyanid,
roztok, j.n.

UN 3027
Pesticid-
derivát
kumarinu,
tuhý
toxický

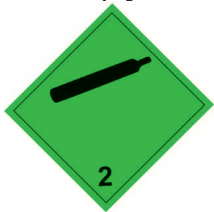

UN 3315
Vzorek
chemický,
toxický

Některé nebezpečné látky mohou mít vedle své hlavní nebezpečné vlastnosti ještě další nebezpečnou vlastnost (jednu nebo více).

Příklady látek s více nebezpečnými vlastnostmi:

Popis nebezpečné věci	Hlavní nebezpečí	Vedlejší nebezpečí	Identifikační číslo nebezpečnosti
UN 1230 Methanol, 3(6.1), II, (D/E)	hořlavost 	toxická 	336
UN 2334 Allylamin, 6.1(3), I, (C/D)	toxická 	hořlavost 	663
UN 2054 Morfolin, 8(3), I, (D/E)	žíravost 	hořlavost 	883
UN 1072 Kyslík, stlačený, 2.2(5.1), (E)	tlak plynu 	podpora hoření 	25
UN 1202 Nafta motorová, 3, III, (D/E)	hořlavost 	<i>nemá</i>	30

3. Jaké nejčastější vedlejší nebezpečí mají hořlavé kapaliny třídy 3?
 a) podpora hoření a výbušnost
 b) tvorba hořlavých plynů a výbušnost
 c) toxicita a žíravost
4. Která z následujících tříd má hlavní nebezpečnou vlastnost podporu hoření?
 a) 3
 b) 4.2
 c) 5.1
5. Jaké nebezpečí hrozí při zasažení zkapalněným plynem?
 a) omrzliny
 b) poleptání
 c) popálení
6. Ve které třídě jsou zařazeny louhy nebo kyseliny?
 a) 5.2
 b) 8
 c) 9
7. Co je to bod vzplanutí?
 a) teplota, při které je nutné látku přepravovat
 b) teplota, kdy nebezpečná látka přestane hořet
 c) teplota, kdy začnou vzlínat nad kapalinou hořlavé páry, které mohou se vzduchem vytvářet výbušnou směs
8. Které nebezpečné věci třídy 6.1. patří do obalové skupiny I?
 a) silně žíravé látky
 b) vysoce hořlavé látky
 c) velmi toxické látky
9. Přepravují se všechny nebezpečné odpady dle ADR?
 a) ano, pokud jsou nebezpečné i pro přepravu dle Dohody ADR
 b) ano, nebezpečné odpady se vždy přepravují dle Dohody ADR
 c) ne, nebezpečné odpady nikdy nespádají do režimu Dohody ADR
10. Kde všude je uvedeno při přepravě identifikační číslo látky (UN kód)?
 a) v kapitole 3.2 tabulky A v Dohodě ADR
 b) v písemných pokynech
 c) na vozidle nebo na kontejneru, v průvodních dokladech, na kusech

Vyhodnocení testu:

otázka č.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
správná odpověď	c	a	c	c	a	b	c	c	a	c

Značení kusů zabalených do vyňatých množství

Pro značení kusů ve vyňatých množstvích se použije následující značka – červený šrafovaný čtverec postavený na výšku s písmenem „E“ v kruhu. Tato značka má rozměr nejméně 100x100 mm, v dolní polovině doplněná o:

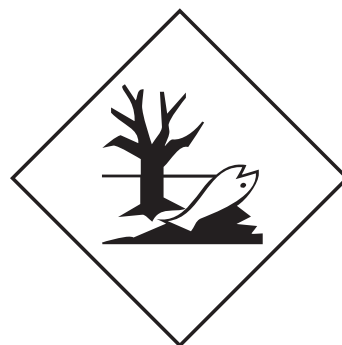
- číslo bezpečnostní značky. Pokud má nebezpečná věc přiřazeno více bezpečnostních značek uvede se pouze číslo první bezpečnostní značky, která udává hlavní nebezpečnou vlastnost
- název odesílatele nebo příjemce uveden jinde na kusu, musí se též tento název uvést přímo na značku v její dolní části.

Poznámka: **Na kusech není žádná bezpečnostní značka** (pouze číslo vzoru bezp. značky např.: „3“ pro hořlavé kapaliny).

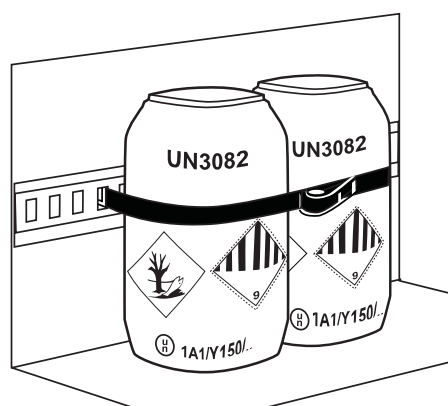
Zvláštní označování pro látky ohrožující životní prostředí

Pokud kusy obsahují **látky ohrožující životní prostředí** dle kritérií dohody ADR musí být v bezprostřední blízkosti dopravních bezpečnostních značek na kusu ještě uvedena **značka pro látky ohrožující životní prostředí**. Symbol (ryba a strom): černý na bílém nebo vhodném kontrastním podkladu. Rozměry značky jsou **100x100 mm** čtverce postaveného na vrchol.

Značky se **nemusí použít** u **samostatných obalů** s obsahem **nejvýše 5kg** či **5l** a u **skupinových obalů**, které obsahují **vnitřní obaly** s obsahem **nejvýše 5kg** nebo **5l**.

Příklad pro UN 3082 Látka ohrožující životní prostředí, kapalná, j.n.:

Značení prázdných nevyčištěných obalů

Prázdné nevyčištěné obaly, které obsahovaly nebezpečné věci, musí být opatřeny stejnými bezpečnostními značkami, jako kdyby byly plné.

6.1 Průvodní doklady, vztahující se k nákladu

Základním dokumentem je přepravní doklad (např. nákladní list, dodací list, list CMR a pod.). Všeobecné údaje, které musí obsahovat, jsou následující:

		Požadavky na zápis do přepravního doklad	Příklad
Je nutné dodržet předepsané pořadí zápisu	Popis nebezpečné věci	1 UN číslo s předřazenými písmeny „UN“	UN 1203
		2 oficiální pojmenování, případně doplněné technickým názvem v závorkách	Benzín
		3 číslo vzoru bezpečnostní značky (nikoliv číslo třídy). Pokud je uvedeno více čísel vzorů bezpečnostních značek, tak se čísla následující za prvním číslem uvádí do závorky	3
		4 kde je to stanoveno, obalová skupina pro látku, které mohou předcházet písmena PG (např. PG II) nebo počáteční písmena odpovídající slovům „Obalová skupina“ v jazycích používaných pro zápisy do přepravního dokladu (např. OSII)	II
		5 kód omezení průjezdu tunelem, pokud se při přepravě předpokládá, že dopravce tunelem pojede. Kód musí být uveden v závorce.	(D/E)
Není nutné dodržet pořadí	Ostatní údaje	počet a popis kusů	1 sud
		celkové množství každé položky nebezpečných věcí označené různým UN číslem, oficiálním pojmenováním nebo případně obalovou skupinou (jako objem nebo celková (brutto) hmotnost, nebo případně jako čistá (netto) hmotnost.	200 litrů
		jméno a adresa odesílatele;	...
		jméno a adresa příjemce(ů);	...

POZNÁMKA: V případě předpokládaného vynětí z platnosti podle 1.1.3.6 ADR (podlimitní množství) musí být celkové množství nebezpečných věcí pro každou přepravní kategorii uvedeno v přepravním dokladu podle jednotek stanovených za tabulkou podlimitních množství.

POZNÁMKA: Pokud ve chvíli, kdy zboží odesílám, neznám příjemce, lze příjemce nahradit textem **ROZVOZ-PRODEJ**.

POZNÁMKA: Odesílatel i dopravce jsou povinni **uchovávat přepravní doklady** nebo jejich elektronické kopie **po dobu nejméně tří měsíců** od data realizace přepravy.

Příklady dovolených zápisů nebezpečných věcí jsou :

„UN 1098 ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D)“

„UN 1098 ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), OS I, (C/D)“

Údaje v přepravním dokladu musí být čitelné.

Označení tunelu	E											
	D		*		**				**			
	C				**	**	> 5000 kg netto		**	**		
	B								**	**	> 1000 kg netto	
	A											
	-	E	D/E	D	C/E	C/D	C5000D	C	B/E	B/D	B1000C	B
Zápis do přepravního dokladu												

	průjezd zakázán
	průjezd omezen * volně ložené látky a cisterny ** cisterny

13 Zákazové dopravní značky B18 a B19

Výklad dopravních silničních značek vztahujících se k silniční přepravě nebezpečných věcí:

Zákazová značka B18:

Značka „Zákaz vjezdu vozidel přepravujících nebezpečný náklad“ zakazuje vjezd vozidlům přepravujícím výbušninu, snadno hořlavý nebo jinak nebezpečný náklad a označených podle ADR oranžovými tabulkami.

Zákazová značka B18 se nevztahuje na přepravy:

- dle 1.1.3.6 (tzv. podlimitní přeprava)
- kusů balených jako omezené množství
- kusů balených jako vyňatá množství

Zákazová značka B 19:

Značka „Zákaz vjezdu vozidel přepravujících náklad, který může způsobit znečištění vody“ zakazuje vjezd vozidlům přepravujícím ropu nebo ropné materiály nebo jiné látky, které by mohly způsobit znečištění vody. Množství a popřípadě i povaha nákladu mohou být uvedeny na dodatkové tabulce.

Upozornění: Zákazová značka se vztahuje i na přepravy dle 1.1.3.6 (tzv. podlimitní přeprava a na kusy balené jako omezené a vyňaté množství.

Zákazová značka B19 se vztahuje na ADR přepravy v případě, kdy:

- jsou kusy označeny symbolem ryby/stromu pro látky ohrožující životní prostředí
- je v přepravním dokladu uveden zápis „OHROŽUJÍCÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ“

14 Rozpis požadavků ADR dle způsobu přepravy

Přeprava plně dle ADR	
Musí být splněno:	Nemusí být splněno:
<ul style="list-style-type: none"> - kus musí být označený UN číslem a bezp. značkou - musí být použit schválený obal - v dopravní jednotce musí být přepravní doklad a písemné pokyny pro řidiče - dopravní jednotka musí být označena oranžovými tabulkami - v dopravní jednotce musí být výbava ADR (výbava ADR a hasící přístroje) - řidič vozidla musí být školený min. na základní kurz (třídenní školení) - povinnost jmenování osoby bezpečnostního poradce ADR - zákaz průjezdu silničními tunely označenými zákazovou značkou B18 - je platné omezení průjezdu zákazovou značkou B19 (látky ohrožující životní prostředí) 	
Označení opravní jednotky:	Označení kusu
